

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองเช่า

ที่ ๐๓/๒๕๖๔ วันที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานผลการเข้าร่วม “โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการสร้างนวัตกรรมและการผลิตสื่อการเรียนการสอนระดับปฐมวัยสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รุ่นที่ ๑

เรียน นายกองค้การบริหารส่วนตำบลบางพระ

ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ ที่ ๖๐๖/๒๕๖๓ เรื่อง ให้ข้าพเจ้า นางสาวจิตรา อะติศาเคโร ตำแหน่งครู คศ.๒ และนางสาวณัฐกวิณทร์ ปิยะนันท์ ตำแหน่ง ครู คศ.๒ ได้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการสร้างนวัตกรรม และการผลิตสื่อการเรียนการสอนระดับปฐมวัยสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รุ่นที่ ๑ นั้น

ข้าพเจ้าได้เข้าร่วมโครงการดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว ขอรายงานสรุปผลการเข้าร่วมโครงการ ดังนี้

๑. ชื่อโครงการ

“โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการสร้างนวัตกรรม และการผลิตสื่อการเรียนการสอนระดับปฐมวัยสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รุ่นที่ ๑”

๒. หน่วยงานผู้จัด

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น

๓. ระยะเวลาการฝึกอบรม

วันที่ ๒๓ - ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ รุ่นที่ ๑ ณ สถาบันพัฒนาบุคลากรท้องถิ่น ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

๔. สรุปเนื้อหาและสาระสำคัญ

๑. “กฎหมาย หลักการและแนวทางการจัดการเรียนการสอน การสร้างนวัตกรรม การผลิตสื่อการเรียนการสอน Aiphakids แผนการจัดประสบการณ์ Active learning ระดับปฐมวัย

รัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่เกี่ยวกับการศึกษา

มาตรา ๕๔ การจัดการศึกษา

รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษา เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วม ในการดำเนินการด้วย รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่างๆรวมทั้งส่งเสริม ให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุน ให้การจัดการศึกษา ดังกล่าวให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากลฯ เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติด้วย การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจ ในชาติ สามารถเชี่ยวชาญ ตามถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

/ มาตรา...

มาตรา ๒๕๘ การปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา

(๓) ให้มีกลไกและระบบการผลิต คัดกรองและพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูให้ได้ผู้จิตวิญญาณของความเป็นครู มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับ ความสามารถและประสิทธิภาพในการสอน ฯ

(๔) ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทุกระดับเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความถนัด และปรับปรุง โครงสร้างของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าว โดยสอดคล้องกันทั้งในระดับชาติ และระดับพื้นที่

ความสอดคล้องของยุทธศาสตร์

ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ กับ ยุทธศาสตร์การศึกษา ระยะ ๒๐ ปี

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

- การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ
- ความมั่นคง
- การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน
- การสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม

ยุทธศาสตร์การศึกษาระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)

- พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานหลักสูตรการเรียนการสอนกระบวนการเรียนรู้ การวัดและการประ

เมินผล

- การยกระดับคุณภาพ มาตรฐานวิชาชีพครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา
- การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรมรองรับความต้องการของตลาดงานและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
- การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัล
- การพัฒนาคุณภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้
- การพัฒนาระบบบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของทุกภาคส่วน
- การพัฒนาระบบการเงินเพื่อการศึกษา

การศึกษา ๔.๐ : ผู้เรียนสร้างนวัตกรรมได้

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

- การเพิ่มประสิทธิภาพและธรรมาภิบาลภาครัฐ
- ความมั่นคง
- การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน
- การสร้างความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำในสังคม
- การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์
- การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

- ๕- วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีวิจัยและนวัตกรรม
- การพัฒนาภูมิภาคเมืองและพื้นที่พิเศษ

มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑

ครูผู้ร่วมสร้างสรรค์/นวัตกรรม

- เพื่อขับเคลื่อนสังคมคุณภาพ

ผู้เรียนเรียนรู้

- เพื่อสร้างงานและคุณภาพชีวิตที่ดี

ประเทศมีพลเมืองที่เข้มแข็ง

- ดำรงชีวิตสันติสุข
- มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

ค่านิยมร่วม

ความเพียร อันบริสุทธิ์ ความพอเพียง วิถีประชาธิปไตย ความเท่าเทียม เสมอภาค

คุณธรรม

ลักษณะนิสัยและคุณธรรมพื้นฐานที่เป็นความดีงาม

มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ

รักชาติ รักท้องถิ่น รู้ถูกผิด มีจิตสำนึกเป็นพลเมืองไทยและพลโลก มีจิตอาสาและมีส่วนร่วมพัฒนาชาติ หลักการประชาธิปไตย ยุติธรรม เท่าเทียมเสมอภาค จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน อยู่ร่วมสันติ มีทักษะปัญญาในศตวรรษที่ ๒๑ ฉลาดดิจิทัล ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ข้ามวัฒนธรรม ข้ามศาสตร์ เพื่อร่วมสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมเพิ่มโอกาสและมูลค่าให้กับตนเองและสังคม

คุณลักษณะของคนไทย ๔.๐

๑. ผู้เรียนรู้
๒. ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม
๓. พลเมืองที่เข้มแข็ง

ความเพียรใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิต มีทักษะก้าวทันโลก มีสมรรถนะรอบรู้ สนทรีย์รักภูมิปัญญาไทย เพื่อสร้างงานบนพื้นฐานความพอเพียงและคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

การเปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่ โดยปรับบทบาทจากครู “ครูสอน” เป็น “โค้ช” หรือผู้อำนวยการการเรียนรู้ ทำหน้าที่กระตุ้น สร้างแรงบันดาลใจ แนะนำวิธีเรียนรู้และบริหารจัดการสร้างความรู้ ออกแบบกิจกรรมและสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียน และมีบทบาทนักวิจัยพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน มีระบบพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะครูอย่างต่อเนื่องครอบคลุมทั้งเงินเดือน เส้นทางสายอาชีพ การสนับสนุนสื่อการสอน และสร้างเครือข่ายพัฒนาครูให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน

/นวัตกรรม...

Can

นวัตกรรมทางการศึกษาปฐมวัย

จุดประสงค์การเรียนรู้ ระดับปฐมวัย มี ๓ ด้าน ได้แก่

๑. ด้านทักษะ(ทักษะพิสัย) หมายถึงพัฒนาการทางด้านร่างกายที่สามารถเคลื่อนไหวได้อย่างคล่องแคล่ว
ชำนาญและแข็งแรง

๒. ด้านเจตคติ(จิตพิสัย) หมายถึง พัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจ ด้านสังคม ความดี ความงาม ความรู้สึกที่ดี

๓. ด้านความรู้(พุทธิพิสัย) หมายถึง พัฒนาการด้านสติปัญญา องค์ความรู้/ข้อมูลสารสนเทศและความคิด

ความหมายของนวัตกรรม

นวัตกรรม หมายถึง สื่อและวิธีการใหม่ ๆ ที่เกิดจากการใช้ความรู้และความคิดสร้างสรรค์ที่มีประโยชน์ต่อ
เศรษฐกิจและสังคม ซึ่งถูกนำไปใช้ในกลุ่มย่อยเพียงบางส่วน และเมื่อมีการใช้อย่างแพร่หลายก็จะกลายเป็นเทคโนโลยี

นวัตกรรมระดับปฐมวัย หมายถึง การนำเอาสิ่งใหม่ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบของสื่อสิ่งประดิษฐ์หรือวิธีการมาใช้
พัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและส่งเสริมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน

สื่อ การสอนมีคุณค่าต่อระบบการเรียนการสอนหรือการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง ทั้งคุณค่าที่เกิดขึ้นต่อผู้เรียน และ
ผู้สอน ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความสำคัญและมีบทบาทมากในกระบวนการเรียนการสอน ประเด็นสำคัญของคุณค่าของสื่อการ
สอน คือ สื่อการสอนช่วยอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สื่อการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัย

เนื่องจากเด็กปฐมวัยยังไม่สามารถเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรมได้ สื่อการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัยจึงเป็น
ตัวกลางที่ช่วยให้เด็กเข้าใจในสิ่งที่เป็นนามธรรมได้อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น

ประเภทของสื่อมีทั้งที่เป็นวัสดุ เป็นอุปกรณ์ และที่เป็นวิธีการหรือกระบวนการ

การจะนำสื่อมาใช้หรือผลิตสื่อต้องคำนึงถึงพัฒนาการของเด็กในแต่ละช่วงวัย สอดคล้องกับคุณลักษณะที่พึง
ประสงค์ตามวัยและเนื้อหาที่ต้องการให้เด็กเรียนรู้

ลักษณะของสื่อการเรียนการสอนที่ดี

๑. มีความปลอดภัย

๒. มีประโยชน์คุ้มค่า

๓. มีความประหยัด

๔. มีประสิทธิภาพ

ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย

การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ ต้องสอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/และสภาพที่พึงประสงค์ตามช่วงวัย
โดยใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยปี ๒๕๖๐ เป็นแกน ต้องสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาและบริบทของสังคมที่
แวดล้อมสถานศึกษาด้วย โดยจัดทำในรูปแบบตาราง แบ่งเป็นสองส่วน คือแผนการจัดประสบการณ์รายสัปดาห์และ
แผนการจัดประสบการณ์รายวัน ต้องมีการบันทึกหลังการจัดประสบการณ์ทุกครั้งเพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงและ
พัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนในโอกาสต่อ ๆ ไป

การจัดทำสื่อศิลปะสร้างสรรค์เพื่อจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย สิ่งที่ต้องคำนึงถึง ได้แก่ เด็กต้องได้รับการส่งเสริมกระบวนการ
เรียนรู้ เด็กต้องได้รับการอบรมเลี้ยงดู และกิจกรรมที่จัดขึ้นต้องสอดคล้องกับพัฒนาการตามวัยของเด็ก

/ศิลปะ...

๐๓

ศิลปะกับพัฒนาการทั้ง ๔ ด้านของเด็กปฐมวัย

๑. ด้านร่างกาย พัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กส่งผลต่อการพัฒนาสมองและการพัฒนาการประสานสัมพันธ์ของมือกับตา
๒. ด้านอารมณ์จิตใจ ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน การแสดงออกทางอารมณ์ การรู้จักตนเองรับรู้อารมณ์ความรู้สึกของตนเอง
๓. ด้านสังคม พัฒนาการทำงานร่วมกับผู้อื่น การแบ่งปัน การช่วยเหลือ
๔. ด้านสติปัญญา พัฒนาด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านภาษา ฝึกการสังเกต พัฒนาความเข้าใจในด้านต่าง ๆ เช่น ธรรมชาติ สี รูปร่าง สิ่งต่าง ๆ รอบตัว

ศัตรูของสมองและการเรียนรู้

๑. ถูกดูถูกว่า
๒. การแข่งขัน
๓. ถูกเร่งรัด
๔. การประท้วง
๕. ถูกวิจารณ์
๖. การเปรียบเทียบ

รูปแบบกิจกรรมศิลปะที่จัดให้เด็ก

๑. การวาดภาพ ระบายสี/เล่นกับสี
๒. การพิมพ์สี / พิมพ์ภาพ
๓. การปั้น
๔. การปะติด / แปะติด (วัสดุที่ไม่ใช่กระดาษ)
๕. การพับ ฉีก ตัดกระดาษ และปะด้วยกาว
๖. การประดิษฐ์เศษวัสดุ
๗. การร้อย

ควรจัดกิจกรรมอย่างน้อย ๓ กิจกรรมให้เด็กได้เลือกทำตามความสนใจ การปั้นเป็นกิจกรรมที่ควรมีทุกวัน เนื้อหากิจกรรมต้องสอดคล้องกับเรื่องที่เรียน

บทบาทของครูกับการใช้ประโยชน์จากผลงานศิลปะเด็ก

๑. ใช้เพื่อประเมินพัฒนาการตามมาตรฐานลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตร
๒. ครูต้องคอยสนับสนุนเด็กในการทำงานศิลปะ
๓. ครูต้องคอยช่วยเหลือเด็กในการทำงานศิลปะ
๔. สามารถนำผลงานศิลปะของเด็กมาตกแต่งห้องเรียนได้

การจัดทำสื่อการสอน สร้างพัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กก่อนวัยเรียนและปฐมวัย

ความสำคัญของสื่อการเรียนการสอน

๑. เป็นเครื่องมือส่งเสริมให้เด็กกล้าแสดงออก เรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๒. เป็นตัวกลางถ่ายทอดความรู้และเร้าความสนใจของเด็ก

/ช่วยให้เด็ก...

Can.

๓. ช่วยให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงที่เป็นรูปธรรม เรียนรู้ได้อย่างสนุกสนาน รวดเร็ว จำได้แม่นยำ
๔. เป็นเครื่องมือทำสิ่งที่เป็นามธรรมให้เป็นรูปธรรม

การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

๑. เด็กปฐมวัยจะเรียนรู้จากสิ่งที่เป็รูปธรรมไปหานามธรรม ผ่านการเล่นโดยใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า
๒. ต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ
๓. ต้องสนับสนุนให้เด็กกล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการเป็นของตนเอง
๔. ให้เด็กได้เรียนรู้อย่างมีความสุข และเล่นร่วมกับเพื่อนได้อย่างมีความสุข

ประเภทของสื่อการเรียนการสอน

๑. แหล่งเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน
๒. เทคโนโลยีทางการศึกษา วัสดุ/อุปกรณ์/วิธีการ
๓. พัฒนาการทั้ง ๔ ด้านของเด็ก เป็นตัวกำหนดลักษณะสื่อที่เหมาะสมและเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพของสื่อ

ศิลปะของเด็กปฐมวัย

ศิลปะของเด็กปฐมวัย จะแสดงถึงความเจริญเติบโต ความนึกคิด ความเข้าใจ และการแปลความหมายของสิ่งแวดล้อม ซึ่งวิธีการและสิ่งที่เด็กแสดงออกจะเปลี่ยนไปตามวัยของเด็ก

การพัฒนาและการใช้สื่อกิจกรรมส่งเสริมกระบวนการคิดของเด็กปฐมวัย

“การคิด” เป็นกระบวนการทางสมองในการนำข้อมูลจากสิ่งเร้าที่ได้รับ ไปเชื่อมโยงกับข้อมูลหรือประสบการณ์เดิม เพื่อสร้างความหมายให้แก่ตนเอง เกิดเป็นความรู้ความเข้าใจที่สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ

องค์ประกอบของการคิด

๑. ผู้คิด
๒. สิ่งเร้าหรือข้อมูลเนื้อหา
๓. การรับรู้สิ่งเร้าหรือข้อมูล
๔. จุดมุ่งหมายของการคิด
๕. กระบวนการคิดหรือวิธีการคิด

การทำงานของสมองกับการคิด

๑. สมองเป็นศูนย์กลางควบคุมการทำงานของร่างกาย และเป็นศูนย์กลางความรู้สึนึกคิด
๒. สมองแต่ละส่วนทำหน้าที่ควบคุมพฤติกรรมต่าง ๆ
๓. สมองมนุษย์วัยเด็กจะมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วกว่าวัยะส่วนอื่น ๆ ของร่างกาย

ประเภทของการคิด

แบ่งเป็น ๒ ส่วนใหญ่ ๆ คือ ทักษะการคิดขั้นพื้นฐานและทักษะการคิดขั้นสูง

๑. ทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน

- ทักษะการคิดที่ใช้ในการสื่อสาร (ฟัง/พูด/อ่าน/เขียน)
- ทักษะการคิดที่เป็นแกน (สังเกต/สำรวจ/การจัดลำดับ/การเปรียบเทียบ/การจัดหมวดหมู่/การเก็บข้อมูล/การแยกแยะ/การตั้งคำถาม/การตีความ/การให้เหตุผล/การสรุปความ)

/๒.ทักษะ...

๒. ทักษะการคิดขั้นสูง

- ทักษะการคิดซับซ้อน (ทำความเข้าใจ/สรุปลงความเห็น/ให้คำจำกัดความ ฯลฯ)
- ทักษะลักษณะการคิด (คิดคล่อง/คิดหลากหลาย/คิดอย่างมีเหตุผล ฯลฯ)
- ทักษะกระบวนการคิด (คิดอย่างมีวิจารณญาณ/คิดตัดสินใจ/คิดแก้ปัญหา/คิดวิจย/คิดริเริ่ม/คิดสร้างสรรค์)
- ทักษะควบคุมและประเมินความคิดของตนเอง (การรู้เท่าทันความคิดของตนเอง/ควบคุมความคิดตนเอง ฯลฯ)

กระบวนการคิด

เป็นกลุ่มการคิดที่ต้องอาศัยลำดับขั้นตอนที่ชัดเจน เพื่อให้ได้คำตอบที่ต้องการ ซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียน แบ่งได้เป็น

๑. กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
๒. กระบวนการคิดตัดสินใจ
๓. กระบวนการคิดแก้ปัญหา
๔. กระบวนการคิดวิจย
๕. กระบวนการคิดริเริ่ม
๖. กระบวนการคิดสร้างสรรค์

การคิดสำหรับเด็กปฐมวัย

การคิดมีความสำคัญต่อเด็กปฐมวัย ดังนี้

๑. รู้จักแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล
๒. สามารถเรียนรู้วิธีการแสวงหาคำตอบด้วยตนเอง
๓. เกิดขึ้นได้ขณะที่เด็กฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
๔. หาคำตอบในการแก้ปัญหา
๕. เรียนรู้ความสามารถของศักยภาพทางการคิดของตนเอง
๖. พัฒนาความสามารถทางสมอง
๗. สามารถแก้ปัญหาได้

หลักการสอนคิดสำหรับเด็กปฐมวัย

๑. การจูงใจ
๒. วิธีการฝึก (การสอนแบบอุปนัย/การสอนแบบสืบสวน)
๓. การเสนอความคิดเห็น

บทบาทครูในการส่งเสริมการคิดสำหรับเด็กปฐมวัย

๑. จัดกิจกรรมให้มีความหลากหลาย
๒. ให้ความสนใจ เอาใจใส่โดยการถามตอบ
๓. ให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม
๔. จัดกิจกรรมให้มีทั้งแบบรายบุคคลและรายกลุ่ม
๕. จัดกิจกรรมให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่น

/ความสำคัญ...

๐๐๐

* ความสำคัญของการใช้คำถามสำหรับเด็กปฐมวัย

๑. ช่วยกระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็น
๒. ช่วยให้ทราบภูมิหลังของเด็ก
๓. ช่วยกระตุ้นให้เด็กกล้าคิด
๔. ช่วยให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเอง
๕. ช่วยพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
๖. ช่วยพัฒนาสมองและภาษาของเด็ก
๗. ช่วยให้เด็กเลียนแบบการใช้คำถามของครู
๘. ช่วยสร้างความสนใจให้เด็กอยากรู้อยากเห็น
๙. ช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้
๑๐. ช่วยให้เด็กได้คิด สังเคราะห์ และวิเคราะห์

หลักในการใช้คำถามสำหรับเด็กปฐมวัย

๑. เข้าใจง่าย
๒. ชวนให้ติดตาม
๓. ได้คิดและจินตนาการก่อนตอบ
๔. เชื่อมโยงกับเรื่องที่ต้องการให้เด็กรู้
๕. สนใจคำตอบของเด็ก
๖. ใช้คำถามหลายระดับสลับกัน
๗. เปิดอิสระทางความคิด
๘. ใช้คำถามเหมาะสมกับวัย
๙. เด็กทุกคนมีโอกาสดำเนินการตอบคำถาม
๑๐. ใช้คำถามปลายเปิดกระตุ้นการคิดของเด็กอย่างสม่ำเสมอ

หลักการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

ใช้หลักการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการผ่านการเล่นและลงมือทำ ไม่ได้จัดแบบรายวิชา

การจัดประสบการณ์ทางวิทยาศาสตร์

การจัดประสบการณ์ทางวิทยาศาสตร์ จะทำให้เด็กปฐมวัยได้พัฒนากระบวนการคิด ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ระดับเด็กปฐมวัย มี ๘ ทักษะ

๑. ทักษะการสังเกต
๒. ทักษะการวัด
๓. ทักษะการจำแนกประเภท
๔. ทักษะการหาความสัมพันธ์ระหว่างสเปกกับเวลา
๕. ทักษะการคำนวณ
๖. ทักษะการสื่อความหมาย
๗. ทักษะการลงความคิดเห็นจากข้อมูล
๘. ทักษะการพยากรณ์

/การจัด...

๐๐๐

การจัดประสบการณ์ทางเทคโนโลยี

การจัดประสบการณ์ทางเทคโนโลยี ควรมุ่งเน้นที่การลงมือปฏิบัติ พัฒนาการคิด ทักษะการแก้ปัญหา ซึ่งทักษะและกระบวนการสำคัญของการสร้างเทคโนโลยี ได้แก่ การคิดสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การทำงานร่วมกันและการสื่อสาร กระบวนการออกแบบเชิงวิศวกรรม และการคิดเชิงคำนวณ

กระบวนการออกแบบเชิงวิศวกรรม

กระบวนการออกแบบเชิงวิศวกรรม เป็นหนึ่งในกระบวนการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการ มี ๖ ขั้นตอน ได้แก่

๑. ระบุปัญหา
๒. รวบรวมข้อมูลและแนวคิดเพื่อสรรหาวิธีการที่เป็นไปได้
๓. เลือกและออกแบบวิธีการแก้ปัญหา
๔. ดำเนินการแก้ปัญหาเพื่อสร้างต้นแบบ
๕. ทดสอบ ประเมินผล และปรับปรุงแก้ไขต้นแบบ
๖. นำเสนอต้นแบบ วิธีการและผลการแก้ไขปัญหา

รูปแบบการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมกระบวนการคิดของเด็กปฐมวัย

การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL)

กระบวนการเบื้องต้นที่สำคัญของการสอนมี ๓ ประการ ได้แก่

๑. การผ่อนคลาย
๒. การสร้างความตระหนัก จดจ่อ
๓. การจัดประสบการณ์ที่เป็นกระบวนการอย่างกระตือรือร้น

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบวอลดอร์ฟ

เป็นวิธีการตามธรรมชาติ ครูและผู้เรียนจะเรียนรู้ร่วมกันตามความสนใจของเด็ก บรรยากาศของโรงเรียน สิ่งแวดล้อมและห้องเรียนต้องเป็นไปตามวิถีธรรมชาติ

ครูมีหน้าที่เป็นตัวอย่างที่ดีให้กับเด็ก จัดสิ่งแวดล้อมให้อบอุ่นและผ่อนคลาย ประสานงานกับผู้ปกครอง ในการร่วมมือกันพัฒนาเด็ก และประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคล

การจัดประสบการณ์แบบสเต็ม / สติม / สตรีม

สเต็ม (STEM) เป็นการบูรณาการเนื้อหาและทักษะทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรม และคณิตศาสตร์ เน้นทักษะการแก้ปัญหา ความคิดสร้างสรรค์ จากการแก้ปัญหาในชีวิตจริง

สติม (STEAM) คือการบูรณาการทักษะทางศิลปะกับทักษะสเต็ม

สตรีม (STREAM) คือการบูรณาการทักษะการอ่านและศิลปะกับทักษะสเต็ม

การประเมินผล

๑. มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ
๒. ประเมินครบทุกด้าน
๓. ประเมินเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอ
๔. ประเมินตามสภาพจริงไม่ใช่แบบทดสอบ
๕. ต้องสรุปผลและนำไปใช้พัฒนาเด็ก

๖. /วิธีการ...

๐๓

วิธีการประเมินที่เหมาะสม

๑. การสังเกต
๒. การบันทึกพฤติกรรม
๓. การสนทนา
๔. การสัมภาษณ์
๕. การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงาน

การใช้สื่อวัตกรรมการเศรษฐกิจพอเพียง

สื่อสำหรับเด็กปฐมวัย หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ในการจัดประสบการณ์ ที่เป็นตัวกลางนำความรู้ไปสู่ผู้เรียน
สาเหตุที่ครูต้องใช้สื่อการสอน

๑. ช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่เป็นจริง
๒. เพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้
๓. กระตุ้นความสนใจ
๔. ช่วยแสดงกรรมวิธีต่าง ๆ ที่อธิบายได้ยาก
๕. เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน
๖. เรียนได้มากขึ้น ใช้เวลาน้อยลง
๗. จดจำได้นานขึ้น

คุณค่าของสื่อการสอน แบ่งออกเป็น ๒ ด้าน คือ

๑. คุณค่าต่อผู้เรียน
 - กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน
 - เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ตรงตามวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน
 - แก้ปัญหาเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล
 - เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอน
 - สอนเนื้อหาที่มีข้อจำกัดได้
 - ผู้เรียนกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้
 - เรียนรู้ได้อย่างสนุกสนาน ไม่น่าเบื่อ
๒. คุณค่าต่อผู้สอน
 - แบ่งเบาภาระผู้สอน
 - สร้างบรรยากาศการสอนให้น่าสนใจ
 - สร้างความมั่นใจในการสอน
 - กระตุ้นให้ผู้สอนตื่นตัวอยู่เสมอ

หลักการเลือกสื่อการสอน

๑. ต้องสัมพันธ์กับเนื้อหาบทเรียนและจุดมุ่งหมายที่สอน
๒. มีเนื้อหาถูกต้อง ทันสมัย น่าสนใจ
๓. เหมาะสมกับวัย ระดับชั้น ความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน

/๔. ใช้สะดวก...

๐๗

๔. ใช้สะดวกไม่ยุ่งยาก

๕. มีคุณภาพ มีความชัดเจนและเป็นจริง

๖. ไม่แพงจนเกินไป ถ้าผลิตเองต้องคุ้มค่างับเวลาและการลงทุน

หลักการสร้างสื่อตามแนวคิด ADDIE มี ๕ ขั้นตอน ได้แก่

๑. ขั้นวิเคราะห์

๒. ขั้นออกแบบ

๓. ขั้นพัฒนา

๑. ขั้นดำเนินการ

๒. ขั้นประเมินผล

ลักษณะของสื่อที่ดีสำหรับเด็กปฐมวัย

๑. มีความปลอดภัย

๒. มีประโยชน์คุ้มค่า

๓. มีความประหยัด

๔. มีประสิทธิภาพ

เวลาที่ผลิตสื่อให้องค์มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์และสภาพที่พึงประสงค์ตามช่วงวัยของเด็ก

การเรียนรู้ Active Learning เพื่อส่งเสริมทักษะ Exeuctive Functions (EF)

EF เป็นการทำงานระดับสูงของสมองที่ช่วยให้เราควบคุมอารมณ์ ความคิด เป็นกระบวนการบริหารจัดการของสมอง เปรียบเสมือนเจ้านายของสมองทุกส่วน ทั้ง IQ EQ SQ MQ คือผลจากการกระทำของ EF

EF มี ๔ ด้าน แบ่งออกเป็น ๓ กลุ่มทักษะ ได้แก่

๑. กลุ่มทักษะพื้นฐาน (จำเพื่อใช้งาน/ยืดหยุ่นความคิด/ยังคิดไตร่ตรอง)

๒. กลุ่มทักษะการกำกับตนเอง (จดจ่อใส่ใจ/ควบคุมอารมณ์/ประเมินตนเอง)

๓. กลุ่มทักษะการปฏิบัติ (ริเริ่มและลงมือทำ/วางแผนจัดระบบดำเนินการ/มุ่งเป้าหมาย)

แนวทางการส่งเสริมทักษะ EF

๑. ดูแลกายภาพของสมอง

๒. จัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริม

๓. สร้างประสบการณ์เรียนรู้ที่หลากหลาย

๔. ความรักความผูกพันเป็นรากฐานสำคัญ

๕. เด็กต้องนอนให้พอ

๖. กินอาหารที่ดีในปริมาณที่เพียงพอ

๗. ออกกำลังกาย สัมผัสธรรมชาติ

ตัวอย่างกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะ EF

๑. ผลัดกันเล่นนิทาน

๒. เกมบอกต่อ

๓. เกมคำสั่ง

/๔. เกมทำ...

Can.

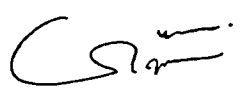
๔. เกมทำกับสิ่งตรงข้าม
๕. การแสดงบทบาทสมมติ
๖. การเล่นิทาน

เห็นควรนำความรู้ที่ได้รับการศึกษาอบรมในครั้งนี้ ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมและการผลิตสื่อการเรียนการสอนระดับปฐมวัยสำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด และเผยแพร่ความรู้ให้แก่บุคลากรในหน่วยงานได้ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการเชื่อมโยงกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

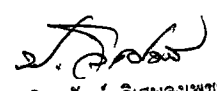
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

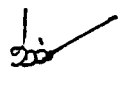

(นางสาวจิตรา อะดิษาคะโร)

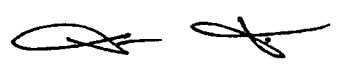
ครู รักษาการแทน
หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองข่า

(นางสาวกัญชลา ทองคำดี)

ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
๕ ๘ มี.ค. ๒๕๖๕

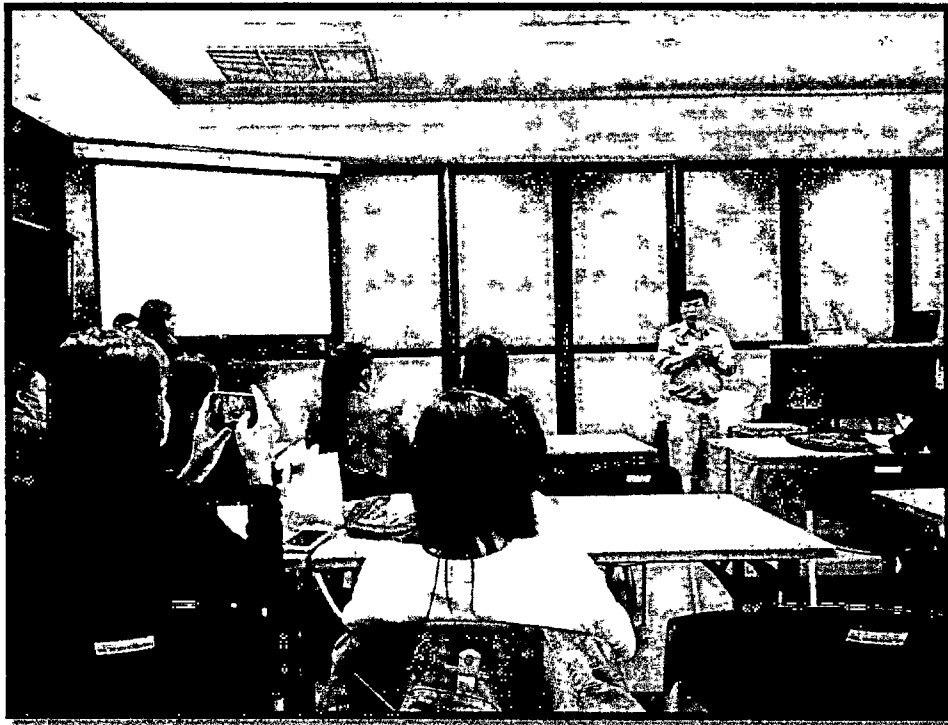

(นายปริญวัฒน์ วิเศษคงเพชร)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ
๘ มี.ค. ๖๕

(นายไพจิตร วิฑูรย์)
รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ
๘ มี.ค. ๖๕

๓๕๖๐.

นายสมศักดิ์ เกตุวัฒนา
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ

ภาพประกอบ

“โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการสร้างนวัตกรรมและการผลิตสื่อการเรียนการสอนระดับปฐมวัยสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”

ภาพประกอบ

“โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการสร้างนวัตกรรมและการผลิตสื่อการเรียนการสอนระดับปฐมวัยสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”

ภาพประกอบ

“โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการสร้างนวัตกรรมและการผลิตสื่อการเรียนการสอนระดับปฐมวัยสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”

